

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 40Ek/1570/2025
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6125316283
Dátum vydania rozhodnutia: 07. 08. 2025
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Katarína Šablová
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2025:6125316283.3

Uznesenie

Okresný súd Banská Bystrica v exekučnej veci oprávneného: PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 824 96 Bratislava, IČO: 35 792 752, zastúpeného: JUDr. Pavol Pospécha, advokát, so sídlom Lichnerova 23, 903 01 Senec, IČO: 51 474 786, proti povinnému: A. B. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D. XXXX/X, XXX XX E., o vymoženie 720,54 eura s príslušenstvom, o sťažnosti oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 40Ek/1570/2025 zo daň 29.07.2025, takto

rozhodol:

I. Sťažnosť oprávneného proti uzneseniu Okresného súdu Banská Bystrica sp. zn. 40Ek/1570/2025 zo dňa 29.07.2025 **z a m i e t a**.

II. Oprávnený **n e m á** nárok na náhradu trov sťažnostného konania.

odôvodnenie:

1. Oprávnený sa návrhom na vykonanie exekúcie doručeným súdu dňa 21.05.2025 domáhal od povinného vymoženiu peňažnej pohľadávky vo výške 720,54 eura s príslušenstvom. Ako exekučný titul pripojil k návrhu na vykonanie exekúcie rozhodcovský rozsudok sp. zn. 54/05/21 zo dňa 28.06.2022, ktorý vydal Slovenský arbitrážny súd, zriadený Asociáciou arbitrážnych súdov, z.z.p.o. so sídlom Krížna 56, 821 08 Bratislava.

2. Uznesením sp. zn. 40Ek/1570/2025 zo dňa 29.07.2025 súd návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietol a oprávnenému nárok na náhradu trov exekučného konania nepriznal. Predmetné uznesenie súd v osobe vyššieho súdneho úradníka odôvodnil tým, že oprávnený navrhuje vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku vydaného v spotrebiteľskom spore, pretože predmetom rozhodcovského konania bol spor zo Zmluvy o úvere, ktorú uzatvorili oprávnený a povinný dňa 19.12.2018. Pri posúdení charakteru zmluvy podľa občianskeho práva upravujúceho spotrebiteľské zmluvy súd vychádzal z § 52 ods. 1 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, ktorý definuje spotrebiteľskú zmluvu ako každú zmluvu bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvoril dodávateľ so spotrebiteľom. Povinný bol v zmluve identifikovaný menom, priezviskom, adresou trvalého bytu a rodným číslom. Teda povinný pri uzatváraní zmluvy nekonal v rámci obchodnej činnosti alebo inej podnikateľskej činnosti. Naproti tomu oprávnený pri uzatváraní zmluvy konal v rámci predmetu svojej podnikateľskej činnosti, pričom uvedené vyplýva z predmetu podnikania v Obchodnom registri, keď predmetom podnikania oprávneného je tiež poskytovanie úverov. Vzhľadom na uvedené súd vyhodnotil zmluvu uzavretú medzi oprávneným a povinným ako spotrebiteľskú zmluvu.

Ak teda oprávnený navrhuje vykonanie exekúcie na podklade rozhodcovského rozsudku vydaného v spotrebiteľskom spore, je exekučný súd oprávnený a zároveň povinný riešiť otázku, či sú kumulatívne splnené všetky podmienky ustanovené v § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku, t.j. či rozhodcovský rozsudok vydal rozhodca zapísaný v zozname rozhodcov oprávnených rozhodovať spotrebiteľské spory, či rozhodcovský rozsudok bol vydaný pred stálym rozhodcovským súdom, ktorý v čase spotrebiteľského rozhodcovského konania mal povolenie rozhodovať spotrebiteľské spory, ako aj to, či spotrebiteľská

rozhodcovská zmluva a rozhodcovský rozsudok spĺňajú podmienky podľa osobitných predpisov, a či rozhodcovské rozhodnutie je vykonateľné. Exekučný súd musí pri tomto zisťovaní posúdiť nielen to, či spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bola medzi zmluvnými stranami vôbec uzavretá, ale aj to či bola uzavretá platne. Iba platná spotrebiteľská rozhodcovská zmluva môže totiž založiť právomoc stáleho rozhodcovského súdu na jej základe určitú vec prejednať a rozhodnúť; absolútna neplatnosť právneho úkonu má za následok, že právny úkon nebol nikdy uzavretý. Ak nedošlo k uzavretiu rozhodcovskej zmluvy, nemohol spor prejednať stály rozhodcovský súd a v takom prípade ani nemohol vydať rozhodcovský rozsudok. Pri riešení otázky, či rozhodcovský rozsudok vydal stály rozhodcovský súd s právomocou prejednať daný spor, nie je exekučný súd viazaný tým, ako túto otázku vyriešil rozhodcovský súd. Nedostatok právomoci stáleho rozhodcovského súdu odvíjajúci sa od neexistencie či neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku. Takúto interpretáciu ustanovenia § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku vyžaduje účel právnej úpravy premietajúcej sa v právnych predpisoch na ochranu práv spotrebiteľa tvoriacich samostatné odvetvie práva, a to spotrebiteľské právo. Týmto účelom je odstránenie značnej nerovnováhy v právach a povinnostiach založených spotrebiteľskou zmluvou ku škode spotrebiteľa. Vyšší súdny úradník poukázal na uznesenie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 Cdo 122/2011 zo dňa 09.02.2012 a na ustálenú judikatúru v tomto smere - uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 55/2011 z 24.02.2011, uznesenie Ústavného súdu SR sp. zn. IV. ÚS 78/2011, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 6 Cdo 1/2012 z 21.03.2012, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3MCdo 20/2008, rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3Cdo 146/2011. Nedostatok právomoci súdu (všeobecného aj rozhodcovského) sa považuje za neodstrániteľnú podmienku konania, ktorá má ten dôsledok, že súd nemôže vydať rozhodnutie vo veci samej, ale musí konanie zastaviť a vec postúpiť inému orgánu. Z obsahu spisu mal súd preukázané, že oprávnený uzatvoril s povinným dňa 19.12.2018 spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu. V danom prípade je rozhodcovská zmluva formulárovou zmluvou, pripravenou na predtlačenom tlačive, do ktorého sa len vpisujú požadované údaje. Obsah zmluvy bol dopredu daný a dlžník ju mohol len ako celok odmietnuť alebo sa jej ako celku podrobiť. Takouto situáciou nie je ani fakt, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená samostatne na osobitnej listine (v dôsledku čoho by mala mať charakter individuálneho dojednania nespádajúceho pod súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách). Individuálnosť vyjednaní totiž nie je závislá od fyzického oddelenia časti dojednaní od iných ale v preukázanej možnosti spotrebiteľa ovplyvniť znenie formulárovej zmluvy predkladanej mu dodávateľom. Keďže rozhodcovská zmluva bola navrhnutá vopred a ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu, súd preto nepovažoval rozhodcovskú zmluvu za individuálne dojednanú.

V bode 4 spotrebiteľskej zmluvy je uvedené, cit.: „Akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky medzi zmluvnými stranami, vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami Zmluvy o spotrebiteľskom úvere (špecifikovanej v ods. 2), s porušením, ukončením či neplatnosťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere, budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní týmto stálym rozhodcovským súdom podľa jeho rokovacieho poriadku: Slovenský arbitrážny súd so sídlom Križna 56, 821 08 Bratislava, zapísaný v zozname stálych rozhodcovských súdov vedenom Ministerstvom spravodlivosti SR, číslo povolenia SRS 002 zo dňa 19. 03. 2015 a uvedený dátum je aj dňom zápisu do zoznamu stálych rozhodcovských súdov. Webové sídlo stáleho rozhodcovského súdu, na ktorom je zverejnený rokovací poriadok, je - F. a adresa pre elektronickú komunikáciu - C.. Zriaďovateľ tohto stáleho rozhodcovského súdu je Asociácia Slovenských arbitrážnych súdov, záujmové združenie právnických osôb, IČO: 45 744 939, so sídlom Križna 56, 821 08 Bratislava.“ Zároveň v bode 7.2 spotrebiteľskej zmluvy je uvedené, cit.: „Ak podpíšete spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, v prípade, že druhá strana podá voči Vám žalobu, Váš spor rozhodne stály rozhodcovský súd, ktorý má povolenie udelené Ministerstvom spravodlivosti Slovenskej republiky. To znamená, že Váš spor nebude rozhodovaný všeobecným súdom; aj v tomto prípade však máte právo dovolávať sa na všeobecnom súde vyslovenia neplatnosti uzavretej spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy.“ Z predloženej rozhodcovskej zmluvy (bod 4) síce vyplýva možnosť riešenia sporov alternatívne, teda že spotrebiteľský spor môže byť riešený buď cestou súdu v civilnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní rozhodcovským súdom. Avšak z bodu 7.2 rozhodcovskej zmluvy jednoznačne vyplýva, že ak veriteľ (oprávnený) bude iniciovať podanie žaloby voči dlžníkovi (povinnému), spor prejedná a rozhodne rozhodcovský súd, teda spor nebude rozhodovaný všeobecným súdom, pričom je namieste konštatovať, že žalobcom je vždy oprávnený, ktorý si v zmysle bodu 7.2 rozhodcovskej zmluvy zvolí vždy rozhodcovský súd. Táto možnosť voľby medzi rozhodcovským súdom a všeobecným súdom je

preto len iluzórna a v konečnom dôsledku núti dlžníka podrobiť sa arbitráži. V tejto súvislosti poukázal vyšší súdny úradník na nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 382/2022 zo dňa 15.12.2022.

Súd preto takto formulovanú rozhodcovskú zmluvu vyhodnotil ako neprijateľnú zmluvnú podmienku podľa § 53 ods. 4 písm. r) OZ, ktorá od dlžníka vyžaduje, aby riešil spory výlučne v rozhodcovskom konaní, a to aj napriek tomu, že ustanovuje možnosť voľby. Ak teda súd vyhodnotil rozhodcovskú zmluvu ako neprijateľnú zmluvnú podmienku, uvedené má za následok neplatnosť rozhodcovskej zmluvy. Vyšší súdny úradník ďalej poukázal na uznesenie NS SR sp. zn. 6Cdo/105/2011 zo dňa 10.10.2012.

V nadväznosti na uvedené súd konštatoval, že nedostatok právomoci rozhodcovského súdu v danom konaní odvíjajúci sa od neplatnosti rozhodcovskej zmluvy má v spotrebiteľskej veci za následok materiálnu nevykonateľnosť (nezáväznosť) rozhodcovského rozsudku, čo spôsobuje, že predmetný rozhodcovský rozsudok je nulitným právnym aktom a nemožno ho považovať za spôsobilý exekučný titul podľa ustanovenia § 45 ods. 2 písm. d) Exekučného poriadku. Nulitný akt nikoho nezaväzuje a hľadá sa na neho akoby neexistoval (porovnaj rozhodnutie Najvyššieho súdu SR sp. zn. 3 MCdo 20/2008 zo dňa 22.04.2009). Exekučný súd preto návrh oprávneného na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. f) bod 1 Exekučného poriadku (z dôvodu, že rozhodcovská zmluva nespĺňa podmienky podľa osobitných predpisov) v celom rozsahu zamietol.

3. Proti uvedenému uzneseniu podal oprávnený v zákonom stanovenej lehote sťažnosť, ktorú odôvodnil tým, že v rámci vykonaného posúdenia neboli zistené a preukázané žiadne dôvody pre zamietnutie návrhu na vykonanie exekúcie podľa § 53 ods. 3 písm. f) Exekučného poriadku; exekučný súd dospel k záveru o neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy v rozpore so zákonom č. 335/2014 Z.z.; exekučný súd pri posudzovaní platnosti rozhodcovskej zmluvy z pohľadu ochrany spotrebiteľa a aplikácie ustanovenia § 53 a nasl. Občianskeho zákonníka dospel k záveru, ktorý je v rozpore so zákonom a rozhodovacou činnosťou (okrem iného) aj jemu nadriadeného súdu. Súdom uvádzané dôvody neplatnosti a neprijateľnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy sú založené na záveroch, ktoré odporujú právnemu poriadku, pretože a) uvádzaný dôvod neprijateľnosti odporuje zákonu po právnej stránke, b) uvádzané dôvody neplatnosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy nemajú oporu v žiadnom dôkaze, pričom exekučný súd ani len nemal preukázané, že povinný musel uzavrieť spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu a súčasne exekučný súd bez akéhokoľvek dôvodu sa obsahom spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy ani len nezaoberal.

Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva č. 8500240032 zo dňa 19.12.2018 bola uzatvorená v súlade s ustanoveniami zákona č. 335/2014 Z.z. v znení účinnom ku dňu jej uzavretia. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva obsahuje všetky uvedené náležitosti. Zároveň spĺňa ďalšie podmienky a obsahové náležitosti, ktoré kladie zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní. V článku 7 spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy je obsiahnuté podrobné poučenie v znení doslovnom ako ukladá zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v prílohe č. 1. Dlžník zároveň vyhlásil, že bol veriteľom riadne informovaný o následkoch podpisu spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a rozumie poučeniu. Ak zákonodarca stanovil aké poučenie je dostatočné a zrozumiteľné pre priemerného spotrebiteľa, súd nie je oprávnený uvedené podmienky spochybňovať alebo rozširovať. Oprávnený pri takomto postupe súdu nikdy nemôže so spotrebiteľom uzatvoriť platnú rozhodcovskú zmluvu, lebo napriek tomu, že dodrží všetky náležitosti a podmienky na uzatvorenie spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy so spotrebiteľom, presne podľa právnych noriem prijatých na ochranu spotrebiteľa, nemá žiadnu právnu istotu, že súd túto spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu posúdi ako platnú. Povinný mal dané zákonom určené poučenie o tom, čo uzavretie spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy znamená a aké dôsledky z tohto úkonu vyplývajú.

Nie je ďalej správny záver súdu, že možnosť voľby medzi rozhodcovským konaním a konaním pred všeobecným súdom je len iluzórna. Konanie povinného jednoznačne znamená jeho vôľu byť viazaný právnym úkonom, na ktorý pripojil svoj podpis, a to s takým obsahom, v akom mu bol predložený. Povinnému bola predložená zmluva o spotrebiteľskom úvere a spotrebiteľská rozhodcovská zmluva na samostatných listinách. Z názvu každého z uvedených právnych úkonov vyplýva, že ide o dva samostatné právne úkony. Z obsahu oboch zmlúv nesporne vyplýva, že sú uzatvárané nezávisle a že uzavretie spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzavretia zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Z napádaného uznesenia nevyplývajú žiadne zákonné dôvody, pre ktoré by spotrebiteľská rozhodcovská zmluva mala byť neplatnou, a rovnako ani dôkazy, ktoré by súdu umožnili záver o jej neplatnosti.

Exekučný súd sa nedôsledne zaoberal povahou spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy aj v tom smere, či ide o individuálne dohodnutú zmluvu alebo nie. Pritom v zmysle ust. § 53 ods. 1 a 2 Občianskeho zákonníka je táto otázka podstatná, či je vôbec prípustné posudzovať nejaké dojednanie medzi

spotrebiteľom a dodávateľom ako neprijateľnú podmienku alebo nie. V prípade individuálnych dojednaní je posudzovanie „neprijateľnosti“ zo zákona vylúčené. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva číslo 8500240032 zo dňa 19.12.2018 nebola nikdy podmienkou uzavretia zmluvy o revolvingovom úvere. Je samostatným právnym úkonom, ktorého uzavretie je možnosťou, ale nie povinnosťou.

Pri odstúpení od spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy by bez ohľadu na (ne)súhlas veriteľa došlo k jej zániku a to bez vplyvu na ďalšie trvanie zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Povinný teda mohol nepristúpiť na uzavretie spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, resp. aj jednostranne dosiahnuť zánik takejto dohody, a to v oboch prípadoch bez vplyvu na uzavretie resp. existenciu (hlavnej) zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Je nesporným, že vlastným úkonom mohol ovplyvniť existenciu spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a teda aj obsah vzájomného vzťahu s oprávneným. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je samostatným právnym úkonom a nie je súčasťou zmluvy o spotrebiteľskom úvere. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva spĺňa preto charakter individuálneho ustanovenia a nemôže byť preto (resp. jej časť) neprijateľnou podmienkou.

Exekučný súd vychádzal z ničím nezdôvodniteľnej domnienky, kedy predloženie predtlačenej zmluvy súčasne so zmluvou o spotrebiteľskom úvere by automaticky malo znamenať, že nejde o individuálnu dohodu. Pritom v zmysle ust. § 53 ods. 2 Občianskeho zákonníka je rozhodujúca možnosť spotrebiteľa ovplyvniť obsah resp. jej samotné zaradenie do zmluvného vzťahu s dodávateľom bez vplyvu na to, že (ne)dôjde k uzavretiu hlavného zmluvného vzťahu. Zo spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy nielen že výslovne vyplýva, že jej uzavretie nie je podmienkou uzavretia samotnej zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ale výslovne z nej vyplýva možnosť jednostranne odstúpiť do 14 dní od jej uzavretia. Poučenie spotrebiteľa o tom, že spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu nie je povinný uzavrieť a že táto skutočnosť nebude mať vplyv na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere je významovo jednoznačné a nesporné, zrozumiteľné pre priemerného spotrebiteľa, ktorý si uvedené ustanovenie prečíta.

Zákon č. 335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní predpokladá, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bude predformulovaná s tým, že bude obsahovať poučenie podľa uvedeného zákona. Ako potom môže predformulovanie dokumentu byť dôvodom jej neplatnosti exekučný súd vôbec nevysvetlil. Uznesenie je založené na všeobecných tvrdeniach, ktoré nemajú s vecou nič spoločné a na dôvodoch, ktoré nemajú oporu v zákone. Oprávnený poukázal na nález Ústavného súdu ČR sp. zn. III. ÚS 3725/13, ktorý sa týkal spotrebiteľského práva, kde konštatoval „To platí zejména proto, že jev označovaný jako typizace právního jednání či typizace aplikace práva v podmínkách výkonu veřejné správy nabývá v informační společnosti na stále větším významu. Problém ochrany spotřebitele však nespočívá v zákazu takových ujednání (obchodních podmínek), nýbrž v možnosti se s nimi řádně seznámit, v jejich zřetelném označení, formulaci a možnosti je po zralé úvaze akceptovat, nebo odmítnout, tedy jak bylo již výše zdůrazněno, je především otázkou informování spotřebitele v předmluvní fázi. Stěžovatelka (viz sub 8) ovšem tyto námitky vznášá až v době, kdy již byla smlouva uzavřena a plněna.“ Predloženie formalizovaného návrhu spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy nie je možné považovať za postup, ktorý potvrdzuje, že zmluva nie je uzavretá individuálne a to len preto, že sa tým poskytuje domnelá ochrana spotrebiteľovi. Ani ochrana spotrebiteľa nie je zameraná na to, aby bol spotrebiteľ zbavený vlastných, dobrovoľne vykonaných úkonov.

Súd ponechal stranou a bez akéhokoľvek argumentu význam a dôsledky odstúpenia. Odstúpenie od zmluvy je jednostranný úkon vedúci k zániku zmluvy, pričom účinným sa stáva dorúčením druhej strane a spôsobuje účinky ex tunc. Na to, aby vôbec spotrebiteľská rozhodcovská zmluva vznikla, nestačí jej vyplnenie, ale akceptovanie písomným podpisom. Ten povinný urobil dobrovoľne, a rovnako tak aj z vlastného rozhodnutia nevyužil možnosť od danej zmluvy odstúpiť.

Otázku jednostranného „zrušenia“ rozhodcovskej zmluvy spotrebiteľom už posudzoval aj Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 22. 11. 2012, sp. zn. 3M Cdo 14/2011. V tejto prejednávanej veci spotrebiteľská rozhodcovská zmluva ani nie je súčasťou všeobecných podmienok resp. inej zmluvy, a súčasne povinný pri odmietnutí ju uzavrieť mohol bez akýchkoľvek dôsledkov uzavrieť zmluvu o spotrebiteľskom úvere. Ústavnou povinnosťou súdu je vec posúdiť objektívne, nestranne a na základe platných právnych predpisov, t.j. podľa zákona č. 335/2014 Z.z.. V prejednávanej veci je minimálne sporné, do akej miery bolo uvedené splnené. Súdom totiž vo vzťahu k spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve nielen ponechal stranou, že povinný ako dlžník spotrebiteľskej rozhodcovskú zmluvu uzavrieť nemusel (bod 2.), mohol od nej odstúpiť (bod 5.), mohol sa domáhať určenia jej neplatnosti, mohol namietat jej neplatnosť v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, či mohol podať žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku. Pojem spotrebiteľ z pohľadu uzatvárania jednotlivých zmlúv, transakcií či vykonávania úkonov (v zmysle definície bodu 18 preambuly smernice Európskeho parlamentu a Rady č. 2005/29) je chápaný ako osoba, ktorá je v rozumnej miere dobre informovaná, vnímavá a obozretná. Ani európske právo nepribližuje chápanie tohto pojmu na úroveň subjektu zbaveného či obmedzeného v spôsobilosti na

právne úkony, nespôsobilého a neschopného chápať význam a dôsledky vlastného konania, poučenia daného tretím subjektom a pod. Povinný dobrovoľne uzatvoril spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu, čo vyhlásil v článku 1 spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a to i napriek poučeniu v bode 2, že tak urobiť nemusí, že nejde o podmienku uzavretia a vykonávania zmluvy o spotrebiteľskom úvere, ako aj napriek podrobnému poučeniu v zákonom stanovenom znení o dôsledkoch uzavretia spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy a priebehu spotrebiteľského rozhodcovského konania.

Medzi účastníkmi uzavretá rozhodcovská zmluva popri tom, že je individuálnym dojednaním, by nespĺňala ani definíciu neprijateľnej podmienky podľa § 53 ods. 1, resp. ods. 4 písm. r) Občianskeho zákonníka v znení účinnom ku dňu uzavretia rozhodcovskej zmluvy. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva ani žiadnu neprijateľnú podmienku neobsahuje a ani sama takouto podmienkou nie je. Oprávnený poukázal na rozhodnutie Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 4CoE/37/2017 zo dňa 07.06. 2017. Podľa názoru odvolacieho súdu obsiahnutého v rozhodnutí je zrejmé, že povinný mohol pred podpisom rozhodcovskej zmluvy získať predstavu o tom, čo znamená rozhodcovské konanie a aké sú dôsledky podpísania rozhodcovskej zmluvy s tým, že mu bola deklarovaná skutočnosť, že na uzatvorenie rozhodcovskej zmluvy nemusí pristúpiť, a ak tak urobí, neohrozí tým uzavretie samotnej zmluvy o revolvingovom úvere. Je síce možné poukazovať na skutočnosť, že povinný uzatváral uvedenú rozhodcovskú zmluvu v čase „zníženej bdlosti“ pri uzatváraní Zmluvy o revolvingovom úvere, ktorá bola v prvom rade vo sfére jeho záujmu, a rovnako sa dá polemizovať o jeho pozornosti, či skúsenosti s uzatváraním zmlúv, na druhej strane je však potrebné uviesť, že tieto skutočnosti sú podľa názoru odvolacieho súdu dostatočne kompenzované oprávnením od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť, a to v lehote do 14 kalendárnych dní aj bez uvedenia dôvodu. Uvedeným zmluvným dojednaním (článok 7. rozhodcovskej zmluvy) tak bolo povinnému umožnené v primerane dlhej lehote po uzatvorení rozhodcovskej zmluvy zvážiť jej dôsledky a tieto prípadne vylúčiť. Na základe uvedeného má odvolací súd za to, že pokiaľ bola povinnému na podpis predložená rozhodcovská zmluva na samostatnom liste papiera, v rozsahu 7 článkov obsahu, v jej rámci bolo povinnému vysvetlené, čo znamená rozhodcovské konanie a aké sú jeho následky, pričom v jej obsahu bolo deklarované, že jej uzavretie nie je podmienkou uzatvorenia zmluvy o revolvingovom úvere, a navyše bolo možné od tejto rozhodcovskej zmluvy odstúpiť v primeranej lehote, uvedenú rozhodcovskú zmluvu je možné považovať za individuálne dojednanú. Táto skutočnosť potom vylučuje, aby uvedená rozhodcovská zmluva bola klasifikovaná ako neprijateľná zmluvná podmienka. Z vyššie uvedených dôvodov odvolací súd považoval rozhodcovskú zmluvu, ktorá založila právomoc rozhodcovského súdu vydať exekučný titul za individuálne dojednanú, preto na ňu nie je možné aplikovať ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka o neprijateľných zmluvných podmienkach v spotrebiteľskej zmluve spôsobujúcich jej neplatnosť.

Ďalej oprávnený poukázal na rozsudok KS v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/919/2015, uznesenie KS v BB sp. zn. 43CoE/372/2013 zo dňa 21.11.2013, uznesenie OS BB sp. zn. 43Ek/271/2017 zo dňa 26.01.2018, 59Ek/259/2017 zo dňa 31.01.2018. Oprávnený trvá na tom, že právomoc stáleho rozhodcovského súdu na prejednanie veci bola daná.

4. V zmysle § 202 ods. 1 druhá veta zákona č. 233/1995 Z.z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti (ďalej len „Exekučný poriadok“), sudca v exekučnom konaní koná a rozhoduje, ak ide o rozhodnutie, proti ktorému je prípustné odvolanie, a o sťažnostiach proti rozhodnutiam vyššieho súdneho úradníka.

5. V zmysle § 200 Exekučného poriadku, na exekučné konanie sa použijú ustanovenia Civilného sporového poriadku, ak tento zákon neustanovuje inak. Ustanovenia o prostriedkoch procesného útoku, prostriedkoch procesnej obrany, koncentrácii a intervencii sa nepoužijú.

6. V zmysle § 239 ods. 1 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej len „CSP“), proti uzneseniu súdu prvej inštancie vydanému súdnym úradníkom, ktoré treba doručiť, je prípustná sťažnosť. V zmysle ods. 2 uvedeného ustanovenia, sťažnosť len proti dôvodom uznesenia nie je prípustná.

7. V zmysle § 250 ods. 1 CSP, ak nie je sťažnosť dôvodná, súd sťažnosť zamietne.

8. Podľa ust. § 53 ods. 3 písm. f) bod 1 Exekučného poriadku súd návrh na vykonanie exekúcie zamietne, ak sa exekúcia má vykonať na podklade rozhodcovského rozhodnutia vydaného v spotrebiteľskom spore a spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nespĺňa podmienky podľa osobitných predpisov a podľa bodu 4 rozhodcovské rozhodnutie nespĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu alebo nie je vykonateľné.

9. Podľa čl. 2 ods. 1 CSP právna istota je stav v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou najvyšších súdnych autorít; ak takej ustálenej rozhodovacej praxe niet, aj stav v ktorom každý môže legitímne očakávať, že jeho spor bude rozhodnutý spravodlivo.

10. V zmysle § 3 ods. 1 zákona č.335/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní“), spotrebiteľská rozhodcovská zmluva je dohoda medzi dodávateľom a spotrebiteľom o tom, že spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú zo spotrebiteľskej zmluvy alebo s touto spotrebiteľskou zmluvou súvisia, rozhodne v spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní určený stály rozhodcovský súd zapísaný v zozname podľa § 18 a určený v tejto spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve. Spotrebiteľská rozhodcovská zmluva zaväzuje aj právnych nástupcov zmluvných strán.

11. Podľa § 3 ods. 2 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí byť písomná, obsahovo a formálne oddelená od spotrebiteľskej zmluvy a nesmie obsahovať dojednania, ktoré nesúvisia so spotrebiteľským rozhodcovským konaním. Písomná forma spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy je zachovaná aj vtedy, ak bola uzavretá elektronickými prostriedkami, ktoré umožňujú zachytenie jej obsahu a identifikáciu zmluvných strán, ktoré spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu uzavreli.

12. Podľa ust. § 3 ods. 3 Zákona o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí obsahovať

- a) identifikačné údaje zmluvných strán v rozsahu obchodné meno, sídlo, identifikačné číslo dodávateľa a meno, priezvisko, bydlisko spotrebiteľa,
- b) označenie spotrebiteľskej zmluvy alebo spotrebiteľských zmlúv, na spory z ktorých sa vzťahuje spotrebiteľská rozhodcovská zmluva,
- c) označenie stáleho rozhodcovského súdu s uvedením názvu a sídla,
- d) webové sídlo stáleho rozhodcovského súdu, na ktorom je zverejnený rokovací poriadok stáleho rozhodcovského súdu (ďalej len "rokovací poriadok"), ako aj aktuálne údaje podľa § 18 ods. 3 a adresu pre elektronickú komunikáciu a
- e) poučenie podľa vzoru uvedeného v prílohe č. 1.

13. Súd prvej inštancie (§ 202 ods. 1 Exekučného poriadku) po zistení, že sťažnosť bola podaná včas (§ 242 CSP), oprávnenou osobou - účastníkom konania, v ktorého neprospech bolo uznesenie vydané (§ 240 CSP), proti rozhodnutiu, proti ktorému je sťažnosť prípustná (§ 239 ods. 1 a 2 CSP), po skonštatovaní, že sťažnosť má zákonom predpísané náležitosti (§ 127 CSP, § 243 CSP), preskúmal napadnuté uznesenie v medziach daných rozsahom a dôvodmi sťažnosti a postupom bez nariadenia pojednávania (§ 249 CSP) dospel k záveru, že rozhodnutie vyššieho súdneho úradníka treba považovať za vecne správne a sťažnosť oprávneného proti nemu tak za nedôvodnú. S poukazom na nesúhlas oprávneného prezentovaný v sťažnosti a k zvýrazneniu správnosti napádaného rozhodnutia súd uvádza:

14. Právnym základom ochrany spotrebiteľa a spotrebiteľskej zmluvy je článok 153 Zmluvy o založení Európskej únie, ktorý sa po vstupe Slovenskej republiky aplikuje aj na našom území vrátane smernice Rady č. 93/13/EHS z 5. apríla 1993 o nekalých podmienkach v spotrebiteľských zmluvách.

15. Rozhodcovská zmluva je dohoda medzi zmluvnými stranami o tom, že všetky alebo niektoré spory, ktoré medzi nimi vznikli alebo vzniknú v určenom zmluvnom alebo v inom právnom vzťahu, sa rozhodujú v rozhodcovskom konaní. Bez ohľadu na spôsob uzatvorenia rozhodcovskej zmluvy uzatvorenej medzi dodávateľom a spotrebiteľom je potrebné považovať rozhodcovskú zmluvu za neprijateľnú podmienku, ak vyznieva v neprospech spotrebiteľa a to vtedy, ak spôsobuje značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach medzi dodávateľom a spotrebiteľom v neprospech spotrebiteľa a nebola individuálne dojednaná, čo platí aj pre daný prípad. Okrem iného súd uvádza aj to, že spotrebiteľovi bolo odňaté právo zaručené článkom 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, pretože rozhodcovská zmluva mu bránila uplatniť a domáhať sa svojho práva na všeobecnom súde a nútila ho podrobiť sa rozhodnutiu, ktorým došlo k zneužitiu práv dodávateľom.

16. V danom prípade súd konštatuje, že rozhodcovská zmluva č. 8500240032 zo dňa 19.12.2018 (uzavretá v rovnaký deň ako zmluva o spotrebiteľskom úvere), ktorá mala založiť právomoc

Slovenského arbitrážneho súdu zriadeného Asociáciou Slovenských arbitrážnych súdov z.z.p.o. je síce na samostatnej listine (nie je súčasťou Zmluvy o spotrebiteľskom úvere ani súčasťou zmluvných dojednaní Zmluvy o spotrebiteľskom úvere spoločnosti PROFI CREDIT Slovakia s.r.o.), čo však s poukazom na aj na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu SR neznamená, že bola predmetná rozhodcovská zmluva s povinným len preto individuálne dojednaná. Stále ide o formulárovú, vopred predtlačенú zmluvu, kde sa len doplnili údaje týkajúce sa osobných údajov povinného (dlžníka). Takto koncipovaná formulárovú zmluva nemohla byť so spotrebiteľom ako slabšou zmluvou stranou individuálne dojednaná, nakoľko povinný – spotrebiteľ nemohol nijakým spôsobom ovplyvniť obsah uvedenej rozhodcovskej zmluvy. Neobstojí ani argument oprávneného, že rozhodcovská zmluva bola individuálne dojednaná, pretože ju spotrebiteľ mohol odmietnuť ako celok, resp. od nej odstúpiť. Neuzavretie zmluvného vzťahu, alebo následná možnosť od zmluvy odstúpiť nie sú zákonnými kritériami pre posúdenie, či je zmluva, resp. zmluvné dojednanie individuálne dojednané, alebo nie. Kritéria pre toto posúdenie sú stanovené v § 53 ods. 2 OZ: „Za individuálne dojednané zmluvné ustanovenia sa nepovažujú také, s ktorými mal spotrebiteľ možnosť oboznámiť sa pred podpisom zmluvy, ak nemohol ovplyvniť ich obsah.“ Je evidentné, že obsah rozhodcovskej zmluvy spotrebiteľ ovplyvniť nemohol.

17. Pokiaľ ide o argumentáciu oprávneného, že samotný zákon č. 355/2014 Z.z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní predpokladá, že spotrebiteľská rozhodcovská zmluva bude predformulovaná s tým, že bude obsahovať poučenie podľa tohto zákona súd udáva, že splnenie si zákonnej povinnosti v zmysle poučenia stanoveného zákonom o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní nevyklučuje možnosť individuálne dojednanej rozhodcovskej zmluvy, na ktorej bude participovať aj povinný.

18. Naviac vzhľadom na skutočnosť, že k podpisu oboch zmluvných typov, t.j. zmluvy o spotrebiteľskom úvere ako aj rozhodcovskej zmluvy došlo v ten istý deň, možno rovnako pochybovať aj o ostražitosťi povinného subjektu/spotrebiteľa, ktorého primárnym cieľom bolo uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie pripravenej a predtlačenej rozhodcovskej zmluvy. O jeho úsudku a vôli pristúpiť k takto koncipovanej rozhodcovskej zmluve, kde de facto oprávneným subjektom pri výbere príslušného orgánu oprávneného prejednať spor v prípade porušenia zmluvných povinností je výlučne veriteľ (oprávnený) by sa dalo hovoriť za predpokladu, ak by po porušení zmluvných dojednaní a predsúdnych rokovaní s povinným bola povinnému zo strany oprávneného poskytnutá možnosť uzavretia rozhodcovskej zmluvy, t.j. jednak v štádiu, kedy by bola pozornosť povinného zameraná výlučne na vyriešenie prípadného sporu s veriteľom a tento by prejavil vôľu riešiť spor takouto cestou. Za situácie, kedy si veriteľ vopred pripraví rozhodcovskú zmluvu a povinný ju podpíše v rámci vybavovania zmluvy o spotrebiteľskom úvere nemožno hovoriť o individuálne dojednanej rozhodcovskej zmluve.

19. Rozhodcovská zmluva je síce na prvý pohľad tzv. nevýhradnou rozhodcovskou zmluvou, teda dáva na výber žalujúcej strane medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, avšak v konečnom dôsledku bol výber súdu na žalobcovi - veriteľovi, pretože v prípade, že sa rozhodne podať žalobu na rozhodcovský súd, vyberie niektorý z uvedených rozhodcovských súdov, možnosť voľby dlžníka - spotrebiteľa je len iluzórna a reálne mu tento výber neumožňuje. Z podstaty úverovej zmluvy a právneho vzťahu ňou založeného totiž vyplýva, že subjektom, na podnet ktorého začne konanie o zaplatenie dlžnej sumy, bude dodávateľ a teda na ňom bude aj voľba medzi všeobecným alebo rozhodcovským súdom. Súčasťou konštantnej a relevantnej rozhodovacej praxe súdov (judikatúry) je i záver, podľa ktorého možnosť iniciovania sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom treba považovať za skôr teoretickú (keďže tu spektrum potenciálnych požiadaviek spotrebiteľa nesplnených druhou stranou zmluvného vzťahu je zjavne veľmi obmedzené, pričom do takéhoto spektra samozrejme nemôže patriť žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku predpokladajúca prvotnú voľbu prejednanie a takto i rozhodnutia sporu rozhodcom). Rozhodcovská zmluva nebola, napriek jej formulácii, skutočne alternatívnou. Značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spôsobuje už to, ak spotrebiteľovi jeho zmluvný partner prakticky nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcu v dôsledku výberu (medzi viacerými do úvahy prichádzajúcimi spôsobmi riešenia sporu) vykonaného takouto silnejšou stranou spotrebiteľského vzťahu. Túto nerovnováhu nie je spôsobilé eliminovať ustanovenie, ktoré prakticky rovnocennú možnosť výberu poskytuje spotrebiteľovi, avšak len pre prípad záujmu jeho samotného viesť spor (teda len v tom prípade, ak sa spotrebiteľ rozhodne sám stať žalobcom a niečo od svojho zmluvného partnera požadovať). Veriteľ podaním návrhu v rozhodcovskom konaní uskutočnil výber predpokladaný v dojednanej zmluve. Dôsledkom takto uzavretej rozhodcovskej zmluvy je, že spotrebiteľ v skutočnosti ešte pred vznikom akéhokoľvek sporu stráca právo brániť sa voči nárokom veriteľa na riadnom súde v mieste svojho bydliska. Po tomto výbere už povinný nemal faktickú možnosť

podať návrh na začatie konania, resp. brániť sa pred všeobecným súdom, čím došlo k porušeniu Ústavou SR garantovaného práva každého na spravodlivý proces pred nezávislým a nestranným súdom.

20. Napokon vyššie uvedené závery vyplývajú z rozhodovacej činnosti Ústavného súdu SR vo veciach problematiky vyhodnocovania platnosti rozhodcovských zmlúv, resp. rozhodcovských doložiek.

21. „Ak okresný súd považoval za relevantný fakt, že rozhodcovská zmluva „nebola súčasťou zmluvy o revolvingovom úvere“ a ani podmienkou jej uzavretia, ústavný súd už k tomu uviedol, že takáto úvaha naráža na samotnú podstatu ochrany pred neférovými klauzulami v rámci formulárovej agendy (III. ÚS 60/2020). Je pravdou, že ak by si spotrebiteľ skutočne individuálne vyjednal zmluvnú podmienku, súdnej ex offo kontrole by tento fakt naozaj bránil (§ 53 ods. 1 in fine Občianskeho zákonníka; alebo ak boli neprijateľné podmienky individuálne vyjednané“). Napríklad, ak by spotrebiteľ výslovne žiadal dodávateľa, že by sa rád odklonil od formulárov používaných dodávateľom a rád by uzavrel zmluvu podľa vlastnej dikcie, vlastného textu v odklone od tlačív dodávateľa. To ale zjavne nie je predmetný prípad. Nič nenasvedčuje tomu, že by sťažovateľka musela oprávneného nahovárať na uzavretie rozhodcovskej zmluvy a že si text zmluvy vymienila. Tlačivo rozhodcovskej zmluvy pripravil dodávateľ. Zo žiadneho aktu teda nemožno vysledovať situáciu, že by sťažovateľka individuálne vyjedнала rozhodcovský kontrakt. Takou situáciou nie je ani fakt, že rozhodcovská zmluva bola uzatvorená samostatne na osobitnej listine (v dôsledku čoho by mala mať charakter individuálneho dojednanie nespádajúceho pod súdnu kontrolu zmluvných podmienok v spotrebiteľských zmluvách). Individuálnosť vyjednaní totiž nie je závislá od fyzického oddelenia časti dojednaní od iných, ale v preukázanej možnosti spotrebiteľa ovplyvniť znenie formulárovej zmluvy predkladanej mu dodávateľom. Keďže rozhodcovská zmluva bola navrhnutá vopred, a ide o predbežne formulovanú štandardnú zmluvu, mal sa okresný súd zaoberať pochybnosťami z toho vyplývajúcimi, teda napríklad, či sťažovateľka mala možnosť ovplyvniť výber rozhodcovského súdu, ktorý prejednal spotrebiteľský spor, alebo vybrať miesto rozhodcovského konania a súčasne či bol zoznam rozhodcovských súdov oprávneným určený vopred. Vznik spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy totiž vyžaduje individuálne rozhodnutie spotrebiteľa a jeho slobodnú voľbu o tom, že si vymieňuje spotrebiteľské rozhodcovské konanie, a to preukázateľne. Dĺžnik, ktorému je predložená typová zmluva v predtlačí, nemá vzhľadom na takúto podobu zmluvy v zásade reálnu možnosť ovplyvniť jej obsah, o to viac možno mať pochybnosti, či si je vedomý všetkých dôsledkov, ktoré so sebou dojednanie rozhodcovskej zmluvy nesie.“

„Predmetná rozhodcovská zmluva síce dáva na výber žalujúcej strane medzi všeobecným a rozhodcovským súdom, avšak v konečnom dôsledku bol výber súdu na žalobcov, pretože v prípade, že sa žalobca rozhodne podať žalobu na rozhodcovský súd, vyberie niektorý z uvedených rozhodcovských súdov a možnosť voľby dĺžnika – spotrebiteľa je len iluzórna a reálne mu tento výber neumožňuje. Možnosť iniciovania sporu zo spotrebiteľskej zmluvy aj spotrebiteľom treba považovať za skôr teoretickú (keďže tu spektrum potenciálnych požiadaviek spotrebiteľa nesplnených druhou stranou zmluvného vzťahu je zjavne veľmi obmedzené, pričom do takéhoto spektra samozrejme nemôže patriť žaloba o zrušenie rozhodcovského rozsudku predpokladajúca prvotnú voľbu prejednanie a takto i rozhodnutia sporu rozhodcom). Rozhodcovská zmluva nebola napriek jej formulácii skutočne alternatívna. Značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa spôsobuje už to, ak spotrebiteľovi jeho zmluvný partner prakticky nanúti podrobenie sa právomoci rozhodcu v dôsledku výberu (medzi viacerými do úvahy prichádzajúcimi spôsobmi riešenia sporu) vykonaného takouto silnejšou stranou spotrebiteľského vzťahu. Túto nerovnováhu nie je spôsobilé eliminovať ustanovenie, ktoré prakticky rovnocennú možnosť výberu poskytuje spotrebiteľovi, avšak len pre prípad záujmu jeho samotného viesť spor (teda len v tom prípade, ak sa spotrebiteľ rozhodne sám stať žalobcom a niečo od svojho zmluvného partnera požadovať). Keďže výber súdu spočíval v konečnom dôsledku absolútne a jedine na výbere strany podávajúcej žalobný návrh (čo je pri spotrebiteľskom úvere pravidelne veriteľ), rozhodcovská zmluva dala sťažovateľke možnosť výberu súdu do rúk iba naoko.“ (nález Ústavného súdu SR sp. zn. I. ÚS 382/2022-25 zo dňa 15.12.2022).

22. Logickým dôsledkom vyššie uvedených dôvodov bola predmetná rozhodcovská zmluva vyšším súdnym úradníkom správne posúdená ako formulárovo dojednaná a neprijateľná zmluvná podmienka v zmysle § 53 ods. 1 Občianskeho zákonníka účinného v čase uzatvorenia predmetnej zmluvy, pretože spôsobila značnú nerovnováhu v právach a povinnostiach zmluvných strán v neprospech spotrebiteľa. S poukazom na neplatnosť rozhodcovskej zmluvy nemal rozhodcovský súd vôbec právomoc rozhodovať danú vec, preto predmetný rozhodcovský rozsudok nemožno považovať za spôsobilý exekučný titul, ale za nulitný právny akt.

23. Právny záver súdu nie je spôsobilé zvrátiť ani ustanovenie bodu 5 rozhodcovskej zmluvy, podľa ktorého je dlžník oprávnený od tejto spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy odstúpiť aj bez uvedenia dôvodu do štrnástich kalendárnych dní od uzavretia tejto zmluvy, ktoré sa však mýňa účinkom ochrany spotrebiteľa pred dôsledkami rozhodcovskej zmluvy, najmä pokiaľ veriteľ túto možnosť ponúka v rámci formulárovej predtlačenej návrhu rozhodcovskej zmluvy bez vyvrátenia zákonnej domnienky o absencii jej individuálneho dojednaní (§ 53 ods. 2 a ods. 3 Občianskeho zákonníka). Ako už bolo uvedené vyššie, zákonným kritériom pre posúdenie, či je zmluva, resp. zmluvná podmienka formulárovo dojednaná a či je neplatná pre jej neprijateľnosť nie je dojednanie práva od zmluvy, resp. zmluvného dojednaní odstúpiť. Odstúpiť totiž možno len od platného právneho úkonu. Najprv sa teda posudzuje, či je dojednaný dvostranný právny úkon – zmluva vôbec platná a až následne má právny význam uvažovať, či bolo možné od nej odstúpiť. Inak povedané, ak je neplatná napr. z dôvodu jej neprijateľnosti samotná zmluva, resp. jednotlivé zmluvné dojednanie, nevyvoláva žiadne právne účinky s tým spojené, a preto je neplatné aj dojednanie o práve od zmluvy, resp. zmluvného dojednaní odstúpiť. Ak právny úkon pre jeho neplatnosť nevyvolal žiadne právne účinky, nemá totiž právny význam od neho odstupovať. Účelom a zmyslom odstúpenia od zmluvy je v súlade s § 48 OZ zrušenie právnych účinkov zmluvy, ktoré v dôsledku jej platného uzavretia nastali. Keďže exekučný súd v tomto prípade konštatoval neplatnosť spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy pre jej neprijateľnosť z dôvodov uvedených vyššie, nemá právny význam zaoberať sa platnosťou dojednaní o práve spotrebiteľa od rozhodcovskej zmluvy odstúpiť.

24. Preto jej bez právneho významu pre tento prípad sťažnosťná námietka oprávneného, že otázku jednostranného „zrušenia“ rozhodcovskej zmluvy spotrebiteľom už posudzoval aj Najvyšší súd SR v uznesení zo dňa 22. 11. 2012, sp. zn. 3M Cdo 14/2011. Navyše v predmetnom rozhodnutí NS SR definitívnu odpoveď na túto otázku nedal, len naznačil, akým smerom sa uberať, pretože rozhodnutia nižších súdov zrušil pre ich nepreskúmateľnosť, nedanie odpovede na túto otázku: „Zo spisu (č. I. 34 spisu) vyplýva, že bod 4.9.2. všeobecných podmienok ustanovoval, že „klient má právo odmietnuť rozhodcovskú doložku uvedenú v bode 4.9.1. do 30 dní odo dňa účinnosti týchto obchodných podmienok alebo do 30 dní od uzatvorenia zmluvného vzťahu s bankou“. Tento text nasvedčuje tomu, že rozhodcovskou doložkou bolo síce dohodnuté, že spory z daného právneho vzťahu bude prejednávať a rozhodovať rozhodcovský súd, spotrebiteľ mal ale podľa všetkého bodom 4.9.2. všeobecných podmienok založené právo, aby v určenej lehote dodatočne - po uzavretí zmluvy - jednostranne „odmietol rozhodcovskú doložku“ a tým dosiahol akési anulovanie tejto časti dohody zmluvných strán. Predmetný bod mal zrejme nezanedbateľný vplyv na prípadnú právomoc rozhodcovského súdu na prejednanie a rozhodnutie sporov z právneho vzťahu založeného spotrebiteľskou zmluvou. V súlade s § 157 ods. 2 O.s.p. mali preto súdy v odôvodneniach svojich rozhodnutí vysvetliť obsah tohto bodu všeobecných podmienok a uviesť, aké práva a povinnosti z neho vyplývali a (či a) aké právne dôsledky malo toto zmluvné dojednanie na preskúmanú vec. Súdy nižších stupňov tak ale pri odôvodňovaní svojich rozhodnutí nepostupovali. Napriek vyššie uvedenému nevysvetlili v napadnutých rozhodnutiach dôvod, so zreteľom na ktorý dospeli k záveru, že spotrebiteľ nemal vytvorenú právnu možnosť konať tak, aby sa tejto doložke (jej účinkom) nepodriadiť. Ich rozhodnutia sú v tomto zmysle nepreskúmateľné, čo zakladá dôvod na ich zrušenie najvyšším súdom.“.

25. Ústavný súd vo svojej rozhodovacej činnosti viac krát zdôraznil, že exekučný súd v prípade spotrebiteľských rozhodcovských rozsudkov síce neskúma vecnú stránku exekučného titulu z hľadiska existencie neprijateľných zmluvných podmienok, ale obmedzuje sa na skúmanie exekučného titulu v spojení s rozhodcovskou zmluvou, ktorá zakladá právomoc rozhodcovského súdu rozhodovať spotrebiteľský spor. Okrem posudzovania, či rozhodcovská zmluva obsahuje zákonné náležitosti, či spor rozhodoval rozhodca a rozhodcovský súd oprávnený rozhodovať spotrebiteľské spory, je exekučný súd povinný v zmysle § 53 ods. 3 písm. f) a ods. 4 Exekučného poriadku preskúmať, či rozhodcovské rozhodnutie spĺňa náležitosti podľa osobitného predpisu alebo či je vykonateľné. Pritom je potrebné zohľadniť nielen formálnu, ale aj materiálnu vykonateľnosť titulu a v tejto fáze prieskumu exekučný súd posudzuje platnosť rozhodcovskej zmluvy v kontexte, či nejde o neprijateľnú zmluvnú podmienku, čo by zakladalo neplatnosť tohto zmluvného dojednaní, teda rozhodcovský súd by nemal právomoc na vydanie rozhodcovského rozsudku.

26. Súd teda uzatvára, že v danom prípade nemohol povinný ovplyvniť obsah formulárovej zmluvy (vopred predtlačenej a pripravenej oprávneným). Za situácie, kedy si veriteľ vopred pripraví rozhodcovskú zmluvu a povinný ju podpíše pred, resp. v rámci vybavovania zmluvy o spotrebiteľskom

úvere nemožno hovoriť o individuálne dojednanej rozhodcovskej zmluve nepodmieňujúcej uzavretie hlavnej úverovej zmluvy.

27. Bez povšimnutia nie je skutočnosť, vyplývajúca z procedúry uzavretia zmlúv, že rozhodcovskú zmluvu spotrebiteľ uzatvára, podpisuje pred hlavnou úverovou zmluvou (viď článok 2 spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy, v zmysle ktorej „veriteľ vyhlasuje, že uzatvorenie tejto spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy nie je podmienkou uzatvorenia a vykonávania Zmluvy o spotrebiteľskom úvere č. 8500229144 uzavretej medzi veriteľom a dlžníkom dňa 19.12.2018 a ani iného zmluvného vzťahu medzi nimi“ ako aj vyjadrenia oprávneného v podanej sťažnosti „Poučenie spotrebiteľa o tom, že spotrebiteľskú rozhodcovskú zmluvu nie je povinný uzavrieť a že táto skutočnosť nebude mať vplyv na uzavretie zmluvy o spotrebiteľskom úvere je významovo jednoznačné a nesporné, zrozumiteľné pre priemerného spotrebiteľa, ktorý si uvedené ustanovenie prečíta.“). Je nelogické, aby spotrebiteľ vedel náležite posúdiť význam a právne následky rozhodcovskej zmluvy, keď ešte neuzavrel a nepozná obsah hlavného záväzkového vzťahu, ktorý sa v prípade vzniku sporu má v rozhodcovskom konaní riešiť.

28. Pokiaľ ide na oprávneným poukazované rozhodnutia Krajského súdu v Banskej Bystrici a tunajšieho súdu z obdobia roku 2018, v tejto súvislosti súd konštatuje, že v zmysle čl.144 ods. 1 Ústavy SR sudcovia sú pri výkone funkcie nezávislí a pri rozhodovaní sú viazaní ústavou, ústavným zákonom, medzinárodnou zmluvou podľa čl. 7 ods. 2 a 5 a zákonom. V tomto ustanovení sú vymedzené pramene práva, ktoré je povinný sudca rešpektovať. Všeobecne záväzné sú aj rozhodnutia Ústavného súdu SR vydané v konaní o súlade právnych predpisov podľa čl. 125 ods. 1, 2 a 6 Ústavy SR. Okrem takto vymenovaných prameňov práva je sudca pri rozhodovaní v konkrétnej veci viazaný aj právnym názorom odvolacieho a dovolacieho súdu v konkrétnej veci. Sťažnostný súd ďalej poukazuje na to, že aj v podmienkach Slovenskej republiky existuje rozsiahla rozhodovacia činnosť súdov v exekučných veciach v oblasti ochrany spotrebiteľa, ktorá sa postupne vyvíjala, pričom postupný vývoj bol reflexiou danej doby, a následne aj reflexiou prijatých legislatívnych zmien. Bez ohľadu však na logický a kontinuálny vývoj právneho názoru súdov a ich posudzovania spotrebiteľských práv, sťažnosťou napadnuté uznesenie vyššieho súdneho úradníka vychádza z rozhodovacej praxe najvyšších súdnych autorít, ktorá je nielen rozhodovacou praxou aktuálnou, ale vzhľadom na jej vývoj a legislatíve zmeny aj rozhodovacou praxou stabilnou.

29. So zreteľom na všetky vyššie uvedené skutočnosti súd postupom podľa § 250 ods. 1 CSP sťažnosť oprávneného ako nedôvodnú zamietol.

30. Nakoľko návrh na vykonanie exekúcie bol súdom zamietnutý, pričom do vydania poverenia na vykonanie exekúcie je účastníkom konania výlučne oprávnený, súd rozhodol, že tento nemá nárok na náhradu trov sťažnostného konania z dôvodu, že oprávnený nebol vo veci podaného návrhu na vykonanie exekúcie úspešný; v tomto štádiu konania je účastníkom exekučného konania výlučne oprávnený a teda niet subjektu, ktorého by bolo možné k náhrade trov konania zaviazat', povinný sa stáva účastníkom exekučného konania až po vydaní poverenia na vykonanie exekúcie. Exekučný poriadok v ustanovení § 199a taxatívnym spôsobom vymenúva, čo považuje za trovy účastníkov konania. Na strane oprávneného sú to výdavky na zastupovanie v exekučnom konaní v súvislosti s podaním návrhu na vykonanie exekúcie a v súvislosti s návrhom povinného na zastavenie exekúcie, výdavky za zaplatený súdny poplatok a hotové výdavky spojené s podaním návrhu na vykonanie exekúcie. Tieto trovy v zmysle § 199b Exekučného poriadku platí oprávnený. Na ich náhradu od povinného má však nárok len v prípade, že súd vyhodnotí jeho návrh na vykonanie exekúcie ako dôvodný a teda vydá poverenie na vykonanie exekúcie, v ktorom sa tieto trovy uvedú a na jeho základe vymáhajú. V zmysle § 199d ods. 1 Exekučného poriadku má totiž oprávnený voči povinnému nárok na náhradu účelne vynaložených trov, ktoré v exekučnom konaní platil, v rozsahu, v akom ich súd uviedol v poverení na vykonanie exekúcie. Argumentum a contrario ak teda súd poverenie na vykonanie exekúcie nevydá, pretože návrh oprávneného na vykonanie exekúcie zamietne ako nedôvodný, oprávnený nemá nárok na náhradu trov exekučného konania, ktoré platil. Na ich náhradu teda nemá nárok, keďže úspech v konaní nemal a neexistuje subjekt, ktorého by bolo možné na náhradu trov zaviazat'.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu nie je odvolanie prípustné (§ 355 ods. 2 CSP).

Dovolanie ani dovolanie generálneho prokurátora proti tomuto uzneseniu nie je prípustné (202 ods. 4 Exekučného poriadku).

(§